

Uitkomsten van behandeling BP en NWZ nieuwbouw in de Klankbordgroep

Update 18 november op basis van recente BP-stukken, Piet Boonekamp-ANIMO)

Eind 2016 is een Klankbordgroep ingesteld i.v.m. een bestemmingsplan (BP) voor nieuwbouw van NWZ in de Hout. Deze bestond, naast NWZ en Gemeente, uit vertegenwoordigers van bewoners, natuur- en milieugroepen en cultuur-historische organisaties. In de Klankbordgroep zijn diverse onderwerpen aan de orde gekomen, vanuit NWZ en Gemeente, maar ook vanuit de insprekers. Dit is deels vertaald in het definitieve BP en de Ontwikkelingsvisie.

Opzet analyse

Door ANIMO is een analyse gemaakt van de uitkomsten van de behandeling van BP en nieuwbouw in de Klankbordgroep. Het betreft uitkomsten m.b.t. de belangen:

- blijvend functioneren van de Alkmaarder Hout als stedelijk natuur- en recreatiegebied
- goede kwaliteit van de woonomgeving
- behoud van cultuur-historische waarden.

Er is gekeken naar wat is vastgelegd in het definitieve BP. Dit betreft slechts een deel van de Hout, maar hier worden ook de effecten buiten het BP-gebied meegenomen. Het BP loopt over 10 jaar; sommige maatregelen kunnen pas in een volgende BP opgenomen worden, maar zijn hier wel beschouwd. Er is ook een Ontwikkelingsvisie gemaakt voor de langere termijn, maar deze schetst alleen globale intenties. Deze zijn waar nodig ook meegenomen.

In de analyse worden een tiental onderwerpen onderscheiden (zie overzichtstabel). Per onderwerp zijn acties, besluiten, intenties of wensen vermeld die in de discussie aan bod zijn gekomen. Achter elk daarvan staat de uitkomst:

- **Positief:** vastgelegd en met een positief effect op een of meer belangen
- **Negatief:** vastgelegd en met een negatief effect op een of meer belangen
- **Onbeslist:** nog te beslissen (in een volgende bouwfase), onduidelijk of een intentie; het effect kan positief (linkerzijde) of negatief (rechterzijde) uitvallen.

Ook is aangegeven voor welke partij de uitkomst van belang is: behartigers van natuur- en milieubelangen in de Hout (**H**), omwonenden (**B**) en/of HVA/ADAPT voor cultuurhistorisch (**C**).

Toelichting van de uitkomsten per onderwerp

1. Westerhout als natuurdeel

De Westerhout heeft binnen de Hout de functie van natuur; het bos grenzend aan het ziekenhuis is ook het stilste deel van de Hout. In het BP wordt een deel van de Westerhout bestemd voor nieuwbouw en voor een toegangsweg naar de SEH/HAP afdelingen. Dit gaat ten koste van zeer hoogwaardige natuur, maar ook ten koste van de natuurbeleving door licht- en geluidsoverlast van met name de SEH toegang die direct grenst aan de Westerhout.

Verder wordt een bestaande waterloop, die de grondwaterstand regelt in de hele Westerhout, wegbestemd. Hydrologisch onderzoek is uitgevoerd naar te hoge waterstanden, maar niet naar uitdroging bij toekomstige extreme warmte perioden. Bovendien moet nader onderzoek, inclusief effecten van ondergronds parkeren, nog gebeuren. De risico's van grote variaties in de grondwaterstand als gevolg van klimaatverandering zijn nog steeds aanwezig.

Per saldo is de uitkomst sterk negatief voor de Hout.

2. Compensatiegroen

Compensatie telt als positief als bebouwd/bestraat terrein groen wordt en bijdraagt aan versterking van ecologische structuren. Dat laatste geldt voor compensatie op de Kraakmantuinen, maar niet voor het geïsoleerde compensatiegroen bij de zusterflat. Compensatie op de Kraakmantuin vraagt minstens 50 jaar voor eenzelfde kwaliteit is bereikt.

Per saldo worden de negatieve effecten bij de Westerhout zeer beperkt teniet gedaan.

3. Ecologische verbinding / Wandelroute (corridor)

De corridor moet de Westerhout weer verbinden met de Voorhout, zowel ecologisch (fauna) als recreatief (wandelroute). De vastlegging van (hoofdzakelijk) bestaand groen op het NWZ terrein als corridor is op zich positief. Maar de functie als ecologische verbinding wordt teniet gedaan door:

- het weg-bestemmen van de waterloop
 - doorkruisen van de corridor door zowel de HAP ontsluiting via de P8-route (nachtelijk verkeer) en de SEH ontsluitingsweg door de Westerhout
 - eventuele ondergrondse garage onder de tuin, direct naast de corridor en ten koste van bomen.
- De corridorfunctie vereist ook minimaal autoverkeer op Wilhelmina (voorgenomen) en op de Harddraverslaan (niet genoemd in het BP, zie Verkeer).

Naast de corridor langs Westerlicht wordt ook een tweede (loop)route dicht bij de Metiusgracht genoemd, maar deze kan pas in de laatste fase aangelegd worden en is niet vastgelegd.

Per saldo is dus sprake van een gemankeerde ecologische corridor.

4. Vergroening NWZ terrein

Vergroening (healing environment) staat centraal in de plannen van NWZ maar is niet als zodanig vastgelegd op de Verbeelding van het BP. Vergroening is sterk afhankelijk van het ruimtebeslag van de parkeervoorziening: ondergronds, in twee lagen of alles op maaiveld. Bij de laatste optie is er nauwelijks ruimte voor vergroening; bij de eerste optie is dit wel het geval, maar ondergronds parkeren is niet vastgelegd (zie Parkeren). Wel is in de regels een maximum oppervlak voor parkeren vastgelegd. Geclaimd wordt dat zo minimaal 8000 m² vergroend kan worden (ruim 10% NWZ terrein). Verder was sprake van woningbouw op de Kraakmantuinen na sloop van de gebouwen. Dit gaat ook ten koste van de vergroening, en is niet uitgesloten in het BP. Het compensatiegroen op de Kraakmantuinen en bij de zusterflat blijft hier buiten beschouwing.

Per saldo is sprake van een beperkte of grotere, maar onzekere, vergroening van het NWZ terrein.

5. Waterberging

Voldoende waterberging is wettelijk voorgeschreven i.v.m. klimaatverandering (extreme buien). Het waterbergend vermogen neemt af door het verdwijnen van de sloten bij Westerlicht resp. op de grens van ziekenhuis en Westerhout (deze zijn weg-bestemd in het BP). Extra waterberging door vergroting van de vijver wordt genoemd, maar is niet vastgelegd in het BP; de noodzaak is afhankelijk van de mate van vergroening/verharding en de aanleg van water langs de Metiusgracht (intentie op lange termijn).

Per saldo is bij water (nog) sprake van een negatieve ontwikkeling.

6. Verkeer op en rond NWZ terrein

Parken in steden bieden de bewoners, naast groen, een rustige en veilige omgeving die elders ontbreekt. Voor de verblijfskwaliteit in de Hout is een autoluwe **Julianalaan**, m.n. tussen Wilhelminalaan en Westergweg, essentieel. Maar dit is slechts een intentie in de Ontwikkelingsvisie. Daarentegen staat vast dat het autoverkeer (6000 voertuigen per dag) toeneemt door:

- de vastgelegde ontsluiting van SEH en HAP via de Julianalaan

- recente concrete plannen voor een hotel in Schutterswei
- extra verkeer bij eventuele verkoop van Westerlicht (met nieuwe functies die verkeer genereren). Tenslotte dragen ambulances met sirene ook niet bij aan rust en veiligheid voor recreanten. Qua verkeersveiligheid wordt onderkend dat de functie als fietsverbinding onder druk kan komen van bestaand autoverkeer plus snel rijdende ambulances. De voorgestelde fiets-suggestiestroken maskeren de risico's eerder dan ze te verminderen. Aanpassingen vanwege ontoereikend blijvende verkeersveiligheid zijn niet uit te sluiten; deze zullen ten koste van groen langs de Julianalaan gaan, maar zijn niet uitgesloten in het BP.

Op de **Wilhelminalaan** neemt het autoverkeer af als in- en uitgang verschuiven naar het begin (mogelijkheid voor weg bij zusterflat vastgelegd in Verbeelding). Dit draagt bij aan een rustige entree van de Hout. De **Harddraverslaan** functioneert enigermate als sluiproute voor autoverkeer vanuit het ziekenhuis. Dit kan voorkomen worden door uitvoering als fietsroute (zonder NWZ parkeren),. Dat draagt bij aan de veiligheid voor fietsers en de kwaliteit van de Hout-entree, maar wordt niet behandeld in het BP.

Per saldo voorkomt het BP, behalve bij de Wilhelminalaan, niet een verdere verslechtering voor het park als rustige en veilige omgeving.

7. Parkeren op en rond NWZ terrein

De verblijfskwaliteit in de Hout wordt momenteel aangetast door 11 parkeervoorzieningen in of tegen de Hout. Daarom is het van belang om al het parkeren zoveel mogelijk te concentreren. Een positieve maatregel is het verwijderen van de P8-parkeerplaatsen. Verwijderen van de parkeerdekken naast de Kadettenschool draagt ook sterk bij aan de kwaliteit van de beukenlaan, maar dit is slechts indirect vastgelegd in het BP. Negatief is de vastgelegde ontsluiting van SEH en HAP, met als gevolg nieuwe parkeerplaatsen in de Hout. Verder is het verwijderen van NWZ plaatsen op de Harddraverslaan (jaren geleden afgesproken met bewoners en milieubeweging) slechts genoemd in het kader van intentie voor een "parkavenue".

Bij ondergronds parkeren zijn de opties: onder het (groen van de) zusterflat, onder de tuin/corridor bij de huidige hoofdingang, of onder de nieuwbouw. Alle werken positief uit op de verblijfskwaliteit voor recreanten en bewoners, maar zelfs de keuze voor ondergronds is nog niet gemaakt. Parkeren onder de tuin/corridor is minder gunstig omdat het noodzaakt tot kappen van bomen en leidt tot verkeersstromen over het (te vergroenen) NWZ terrein. Ondergronds parkeren beperkt ook de overlast van het tijdelijk parkeren.

Tenslotte geldt dat de ruimere bestemming voor Westerlicht verkoop en nieuwe functies mogelijk maakt welke kunnen leiden tot extra parkeerplaatsen bij Westerlicht. In de BP Regels wordt uitwisseling van plaatsen met die van het ziekenhuis mogelijk gemaakt, maar niet verplicht. Per saldo is er vooralsnog sprake van een slechtere verblijfskwaliteit in de Hout door parkeren.

8. Bouwen in de Hout

De monumenten in de Hout hebben altijd gefunctioneerd in harmonie met het omliggende groen omdat ze niet boven de bomen uitkwamen, met hun rustige zijde grensden aan het groen, en een beperkte parkeerbehoefte hadden. Behoud van de vleugel van Westerlicht (rekening houdend met de corridor) past in dit beeld, maar lijkt niet de voorkeur in het BP. De NWZ nieuwbouw, met een hogere toegestane bouwhoogte en vleugels die inbreken in het bos (wanden van verlichte ramen aan de zijde van de Westerhout) verstoort deze harmonie. Het vrij zetten van Westerlicht (vastgelegd in BP, zie Corridor) en de Kadettenschool (niet vastgelegd, zie Parkeren) draagt wel bij aan de harmonie.

Per saldo is hier sprake van een gemengd beeld.

9. Woonkwaliteit

De omwonenden, m.n. aan de Wilhelminalaan, zijn in de afgelopen decennia geconfronteerd met diverse ingrepen die het woongenot hebben aangetast (zie Parkeren). Dit wordt deels teniet gedaan door het opheffen van het P8-parkeerterrein (vastgelegd in BP, zie Corridor), het verwijderen van de parkeerdekken naast de Kadettenschool (niet vastgelegd in het BP, zie Parkeren) en niet meer parkeren op maaiveld bij de huidige hoofdingang.

Positief voor de bewoners aan de **Wilhelminalaan** is dat de afstand tot de nieuwbouw hetzelfde blijft in het BP. De privacy (inkijk vanuit het ziekenhuisvleugel) wordt wel aangetast als bomen in de tuin moeten verdwijnen voor een mogelijke ondergrondse parkeergarage alhier (niet vastgelegd in BP). Verder kan uitbreiding van de vijver bij het P8 terrein (zie Water) gunstig zijn voor de privacy, maar dit is onduidelijk in het BP. De woonkwaliteit wordt beter door verplaatsen van de hoofdingang (zie Verkeer, onduidelijk). De woonkwaliteit wordt slechter door ambulances en (nachtelijk) HAP verkeer over de Julianalaan. Dit zou gecompenseerd kunnen worden met een autoluwe Julianalaan, maar dat is slechts een intentie (zie Verkeer).

Zichtbaarheid van parkeren kan negatief uitvallen voor de **Metiusgracht**, met name bij parkeren in twee lagen tot 2,5 m boven maaiveld. De vastgelegde groenstrook in het BP schermt het parkeren af. Per saldo zijn de uitkomsten van het BP voor woonkwaliteit momenteel positief.

10. Tijdelijk parkeren

In de Vaststellingsovereenkomst worden afspraken gemaakt over tijdelijk parkeren tijdens de 1^e bouwfase. In de Klankbordgroep is gemeld dat de invulling anders kan uitvallen. In het BP wordt gesproken van intensivering van parkeren op NWZ terrein, gebruik van de Singelgarage en een transferium. Dit is ook het geval (voor 3 jaar) indien direct een (ondergrondse) PG gebouwd kan worden. Verwacht wordt dat tijdelijk parkeren overlast zal veroorzaken voor de bewoners en voor bezoekers van de Hout, dus een negatieve uitkomst. De tijdelijke parkeervoorzieningen zijn korter nodig als direct een ondergrondse parkeergarage wordt gebouwd (zie Parkeren), maar deze positieve uitkomst is niet vastgelegd in het BP.

Per saldo leidt het BP hier tot een negatieve uitkomst.

Uitkomsten van bespreking BP/nieuwbouw NWZ in de Klankbordgroep				
	Partij	Positief	Onbeslist	Negatief
1. Westerhout als natuurdeel				
Beslag nieuwbouw op Westerhout (kappen bomen)	H			x
Verstoring stilte/donkerte door toegangen SEH/HAP	H			x
Grondwater regulering (waterafvoer weg-bestemd)	H		x	
2. Compensatiegroen (*)				
Groen i.p.v. parkeren Kraakmantuinen	H	x		
Groengebied ter plaatse van zusterflat	H	(x)		
3. Corridor Voorhout - Westerhout				
Vastleggen corridor Voorhout - Westerhout in BP	H	x		
Water als deel ecologische corridor (weg-bestemd)	H			x
PG onder tuin/corridor > bomen weg/verstoring	H		x	
Ontsluitingen SEH en HAP > kruisen corridor	H			x
Autoverkeer Whl verplaatst > corridor over Whl	H	x		
NWZ-parkeren/verkeer Hdl weg ? > corridor over Hdl	H		x	
Tweede looproute Voorhout - Westerhout	H		x	
4. Vergroening NWZ terrein (ex. compensatie)				
Vergroening expliciet vastleggen in BP	H,B		x	
Ondergronds parkeren > ruimte voor vergroening	H,B		x	

Mogelijke woningbouw > minder vergroening	H		x	
Maximum voor parkeren > minimum vergroening	H	x		
5. Waterberging				
Bestaande waterlopen rond ziekenhuis weg	H			x
Uitbreiding vijver bij tuin ziekenhuis	B		x	
Nieuw water langs Metiusgracht	C		x	
6. Verkeer op en rond NWZ terrein				
Autoluwe Julianalaan (tegen versnippering)	H		x	
Ontsluiting HAP via Julianalaan > meer autoverkeer	H			x
Ruimer bestemming Westerlicht (meer autoverkeer)	H		x	
Ambulances SEH over Julianalaan (geluid, veiligheid)	H,B			x
Fiets-suggestiestroken op Julianalaan	B		x	
Aanpassing (veiligheid) Julianalaan ten koste groen	H		x	
In/uitgang naar begin Wilhelminalaan (zusterflat)	H,B	x		
Harddraverslaan als fietsroute (niet genoemd)	H		x	
Wilhelminalaan met paal > alleen busroute	B	x		
Weg over NWZ terrein (bij PG onder tuin/corridor)	H		x	
7. Parkeren op en rond NWZ terrein				
Parkeren P8 weg	H,B	x		
Parkeerdekken bij Kadettenschool weg	H,B		x	
Parkeren NWZ op Harddraverslaan weg ?	H		x	
Ruimere bestemming Westerlicht (extra parkeren)	H		x	
Extra parkeren bij SEH/HAP toegang (Westerhout)	H			x
Ondergrondse PG zusterflat of corridor/nieuwbouw	H,B		x / x	
8. Bouwen in de Hout				
Vleugel Westerlicht (waarschijnlijk) afgebroken	C		x	
Maximale bouwhoogte groter (Westerhout zijde)	H,C			x
Nieuwbouw met vleugels penetreert Westerhout	H			x
9. Woonkwaliteit				
Afstand woningen tot nieuwbouw zelfde	B	x		
Geen verkeer/parkeren bij huidige hoofdingang	B	x		
Privacy/rust (Whl) bij PG onder tuin > bomen weg	B		x	
Nachtelijk autoverkeer voor HAP (Wilhelminalaan)	B			x
Groene rand tegen zicht op parkeren (Metiusgracht)	B	x		
Parkeren in 2 lagen 2,5 m hoog (Metiusgracht)	B		x	
Metiusgracht met alleen bewonersverkeer	B	x		
10. Tijdelijk parkeren				
Overlast diverse extra parkeerterreinen	B			x
Ondergrondse PG, mede voor tijdelijk parkeren	B		x	
Totalen discussiepunten (46)		11	9	15
				12

(*) compenseert deels het negatieve effect van kappen in de Westerhout onder punt 1

Overall uitkomsten bespreking BP en nieuwbouw NWZ in Klankbordgroep

Van de in totaal 47 discussiepunten zijn er:

- 11 positief en vastgelegd
- 12 negatief en vastgelegd
- 24 nog niet beslist, waaronder 60% mogelijk negatief en 40% mogelijk positief.

Over het merendeel van de discussiepunten geeft het BP dus geen uitsluitel.

Per onderwerp is er (de onderwerpen 1 en 2 samen bekeken) bij èèn sprake van een per saldo positieve uitkomst. In vijf gevallen is de uitkomst per saldo negatief en bij drie is de uitkomst gemengd.

De uitkomsten voor de bewoners zijn overwegend positief, maar vaak onzeker. Die voor cultuur-historie hangt sterk af van behoud van de vleugel bij Westerlicht. De uitkomsten voor de Hout zijn relatief het meest negatief.

Gezamenlijke uitwerking van het bouwplan zou kunnen leiden tot minder negatieve vastgestelde punten en extra positieve nog te beslissen punten. Daardoor zou het negatieve beeld voor de Hout kantelen.